

CONSILIUL LEGISLATIV

Comitetul permanent al Senatului

Ep. 640 / 17.12.2025

Comitetul permanent al Senatului

Ep. 635 / 22.12.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru instituirea Zilei Naționale a Memoriei Victimelor Mineriadei din 13-15 iunie 1990 și a Represiunii Antidemocratice

Analizând propunerea legislativă pentru instituirea Zilei Naționale a Memoriei Victimelor Mineriadei din 13-15 iunie 1990 și a Represiunii Antidemocratice (b640/02.12.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/6808/08.12.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1108/09.12.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea zilei de 15 iunie ca Zi națională a memoriei victimelor mineriadei și a represiunii antidemocratice din 13 - 15 iunie 1990.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu este redactată în acord cu normele de tehnică legislativă prevăzute la art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 24/2000, potrivit cărora soluțiile pe care le cuprinde proiectul de act normativ „*trebuie să fie temeinic fundamentate*” și să pornească de la „*dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare*”.

În schimb, instrumentul de prezentare și motivare utilizează, pe alocuri, formulări cu caracter constatatator și evaluativ (inclusiv calificări

juridice și aprecieri privind autorii ori amploarea faptelor), precum și date factuale punctuale, fără indicarea expresă a surselor/documentelor oficiale care le fundamentează.

Prin urmare, pentru asigurarea caracterului obiectiv și a rigoarei fundamentării, se recomandă revizuirea Expunerii de motive în sensul utilizării unui exprimări circumscrise justificării soluției legislative și al completării acesteia cu trimiteri explicite la surse verificabile, astfel încât argumentarea să nu poată fi interpretată ca o consacrare legislativă a unor constatări de natură judiciară.

5. Referitor la denumirea zilei naționale care urmează a fi instituită prin prezenta lege, semnalăm că, în redactarea propusă, expresia „Represiunii Antidemocratice” este lipsită de precizie și previzibilitate. Referitor la acest aspect, Expunerea de motive face referire la instituirea Zilei naționale a memoriei victimelor mineriadei și **„a represiunii antidemocratice din 13 - 15 iunie”**. Prin urmare, se impune reformularea expresiei respective în acord cu Expunerea de motive.

6. Semnalăm că expresia „victimelor represiunii violente orchestrate de stat” are caracter imputativ și presupune o atribuire juridică a responsabilității, fără a indica temeiul (de exemplu, hotărâri judecătorești definitive ori documente oficiale) care să o susțină; prin urmare, recomandăm reformularea expresiei respective astfel: „victimelor represiunii violente din iunie 1990”.

Totodată, referitor la expresia „prevenirea atrocităților”, o lege care instituie o zi națională are, în mod realist, un efect comemorativ/educațional, nu creează un mecanism juridic de prevenire. Prin urmare, propunem reformularea expresiei respective, astfel încât accentul să fie pus, de exemplu, pe cultură democratică sau respect pentru drepturile fundamentale.

7. Analizând conținutul propunerii legislative, semnalăm că, potrivit art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, *„proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă”*.

În acest sens, precizăm că norma propusă la **art. 2 alin. (1)** nu stabilește o obligație expresă în sarcina destinatarilor acesteia, lăsând la alegerea autorităților publice respective organizarea unor manifestări culturale, educative și comemorative. Astfel, instituind doar o posibilitate, textul nu este de natură să conducă la o cât mai mare eficiență juridică, așa cum prevăd normele de tehnică legislativă.

Prin urmare, este de analizat dacă, raportat la obiectul de reglementare al prezentei propuneri legislative, aceasta nu ar trebui să conțină și prevederi care să instituie în sarcina unei/unor instituții publice determinate obligația de a organiza manifestările culturale, educative și comemorative.

Pe de altă parte, pentru un plus de rigoare în exprimare, recomandăm ca norma propusă să debuteze astfel: „Art. 2. - (1) **Cu ocazia zilei naționale instituite potrivit art. 1, autoritățile și instituțiile publice, unitățile și instituțiile de învățământ, mass-media și ...**”.

La **alin. (2)**, semnalăm că soluția normativă potrivit căreia „Televiziunea Română și Radioul Public difuzează” emisiuni tematice instituie o obligație de conținut editorial stabilită prin lege, ceea ce este de natură să afecteze autonomia serviciilor publice de radio și televiziune consacrată de **art. 31 alin. (5) din Constituție**, care prevede expres că rolul Parlamentului se limitează la **organizarea serviciilor publice de radio și de televiziune și la controlul parlamentar asupra activității lor**.

Prin urmare, este necesar ca partea finală a normei să fie redată astfel: „... **Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune pot difuza** emisiuni tematice despre evenimentele din 13 - 15 iunie 1990”.

La **alin. (3)**, semnalăm că, potrivit art. 6 din Legea nr. 75/1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice, **drapelul României se arborează în bernă în zilele de doliu național, care se stabilesc de către Guvern**. Prin urmare, se impune eliminarea normei respective, care contravine prevederilor legale menționate.

8. La art. 3, potrivit limbajului juridic de specialitate, propunem ca partea finală a normei să fie redactată astfel: „în limita fondurilor aprobate anual **cu această destinație**”.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 1051/16.12.2025